

ตัวอย่างคดีปกครอง เกี่ยวกับวินัย และจรรยาบรรณ

คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คำนำ

วินัย หมายถึง แบบแผนความประพฤติหรือข้อปฏิบัติที่ทุกคนในสังคมต้องถือปฏิบัติให้ถูกต้อง ด้วยความจริงใจและตั้งมั่นในการประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามบทวินัยที่กำหนด ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคนในสังคมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ย่อมต้องรักษาเกียรติศักดิ์ ชื่อเสียง ในตำแหน่งหน้าที่ และต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ลูกศิษย์และประชาชน เพื่อให้ลูกศิษย์ ชุมชน และสังคมเกิดความเชื่อมั่นว่า เมื่อมีครูอาจารย์ที่มีวินัยที่ดี มีจรรยาบรรณที่ดี ย่อมผลิตลูกศิษย์ที่ดีได้ไม่แพ้กัน

อย่างไรก็ตาม การปลูกฝังจิตสำนึก ตลอดจนการย้าเตือนให้ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทุกระดับตระหนักถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ภายใต้กรอบของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ถือเป็นมาตรการป้องกันอย่างหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยลดโอกาสในการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเข้าข่ายการกระทำผิดวินัยและจรรยาบรรณ

คลินิกจริยธรรมมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จึงได้จัดทำหนังสือตัวอย่างคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 รวมถึงที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา

คลินิกจริยธรรม
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มกราคม 2567

สารบัญ

หน้า

การคัดลอกผลงานทางวิชาการของตนเอง เป็นความผิดจรรยาบรรณ	1
เจ้าหน้าที่นำเงินราชการพักไว้ในบัญชี เป็นความผิดวินัยร้ายแรง	3
นำครุภัณฑ์ออกไปนอกสถานที่ราชการโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง	6
ขาดราชการเกินกว่า 15 วัน มีโทษถึงขั้นไล่ออกจากราชการ	8
ข้าราชการเล่นไฮโล มีโทษถึงขั้นไล่ออก	12
ล่วงละเมิดทางเพศต่อศิษย์ ผิดวินัยร้ายแรง	14
ครูสั่งให้นักเรียนขายสินค้าแลกคะแนน เป็นการกระทำผิดวินัย	16
ข้าราชการมีความสัมพันธ์กับสามีหรือภรรยาผู้อื่น เป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง	18

การคัดลอกผลงาน ทางวิชาการของตนเอง เป็นการกระทำที่ผิด จรรยาบรรณหรือไม่?

ข้อเท็จจริงในคดีนี้ มีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐทางภาคใต้แห่งหนึ่ง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3) ถูกกล่าวหาว่ามีการคัดลอกผลงานทางวิชาการ ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณของมหาวิทยาลัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2) พิจารณาเห็นว่า กรณีนี้เป็นการคัดลอกผลงานของตนเอง ซึ่งผิดจรรยาบรรณนักวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และจรรยาบรรณผู้ปฏิบัติงานตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ดังนั้นอธิการบดี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) จึงมีคำสั่งให้ทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ทำให้ตนเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติยศ จิตใจ และโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทำทัณฑ์บน และชดเชยค่าเสียหายแก่ตน

ศาลปกครองสูงสุด พิจารณาว่า เมื่อพิจารณาบทความวิจัยของผู้ฟ้องคดีที่เผยแพร่ต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติของมหาวิทยาลัยซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเปรียบเทียบกับบทความวิจัยฉบับเดิม (ภาษาอังกฤษ) ที่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารฉบับหนึ่งมาก่อนแล้ว เห็นว่า มีเนื้อหาส่วนใหญ่แตกต่างจากบทความวิจัยฉบับเดิม โดยมีการตัดข้อความออกประมาณ 2 ย่อหน้า และไม่มีการอ้างอิงบทความฉบับเดิม ถือเป็นการคัดลอกผลงานของตนเอง ซึ่งขัดจรรยาบรรณวิชาชีพนักวิจัยและแนวทางปฏิบัติของ วช. ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2554 ที่ได้กำหนดนิยาม “การคัดลอกผลงานของตนเอง” ว่าหมายถึง “การคัดลอกหรือนำผลงานที่เหมือนเดิมหรือเกือบเหมือนเดิมของตนเองกลับมาใช้อีกครั้ง

หนึ่งโดยไม่มีการอ้างถึงผลงานเดิมของตนนั้น ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความถูกต้องเป็นจริงและอาจเกิดความสับสนในการอ้างอิงได้” ประกอบกับการที่ไม่มีการอ้างอิงบทความฉบับเดิมซึ่งมีการตีพิมพ์ไปแล้ว ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือรูปแบบของเอกสารแนบท้ายของหนังสือการประชุมวิชาการระดับชาติของมหาวิทยาลัย อันแสดงถึงเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์ของผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งย่อมทราบว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการคัดลอกผลงานของตนเองตามคำนิยามข้างต้น อันถือเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ฉะนั้น คำสั่งทำทัณฑ์บนผู้ฟ้องคดีของอธิการบดี จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. 23/2565

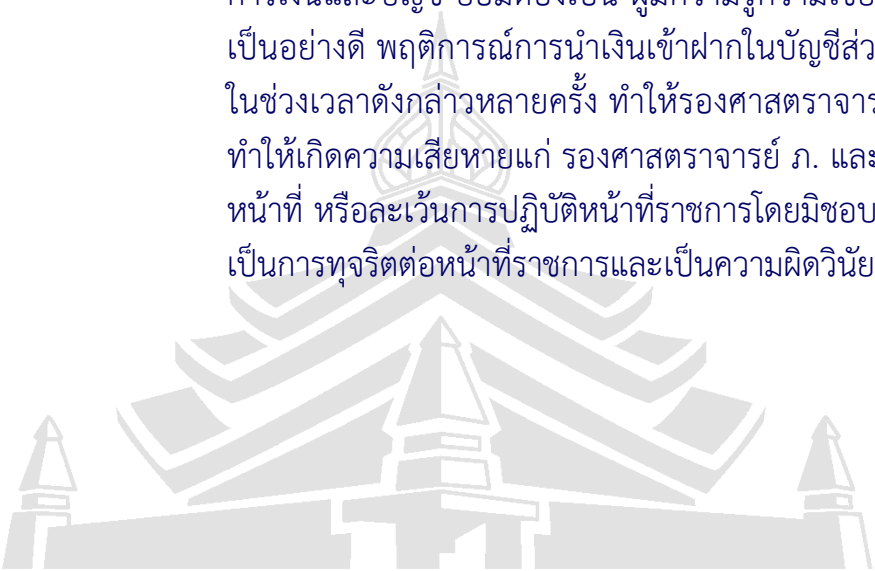
คดีนี้ มีข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดี เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและการบัญชี ระดับ 6 ในสำนักวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัย ได้รับ มอบหมายให้ทำหน้าที่เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุนมหาวิทยาลัยจากธนาคาร จำนวน 236,976 บาท เพื่อจ่ายให้ กับนักวิจัยสองราย คือ ดร. ส. จำนวน 136,976 บาท และ รองศาสตราจารย์ ภ. จำนวน 100,000 บาท เพื่อใช้จ่ายตามโครงการวิจัยของ มหาวิทยาลัย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (อธิการบดีมหาวิทยาลัย) อนุมัติให้จ่ายเงินและผู้ฟ้องคดี เบิกเงินไปแล้วได้โอนเงิน ให้ ดร. ส. แต่รายรองศาสตราจารย์ ภ. ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โอนเงิน ให้ทันที กลับนำเงินที่เหลือไปฝากเข้าบัญชีธนาคารส่วนตัว จนล่วงเลยถึง 56 วัน จึงโอนเงิน ให้รองศาสตราจารย์ ภ. เมื่อถูกทวงถาม

ต่อมา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยมี คำสั่งลงโทษทางวินัยโดยไล่ออกจากราชการ กรณีผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ ตนเองได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่าง ร้ายแรงตามมาตรา 39 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา) มีมติยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครอง มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ โดยผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า หน่วยงานจัดตั้งใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง บุคลากรทางการเงินก็มีผู้ฟ้อง คดีคนเดียวทั้งที่มีงานประจำต้องรับผิดชอบมาก ระบบการประสานงานของผู้เกี่ยวข้อง จึงล่าช้าและไม่ชัดเจน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ทราบเลขบัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. ทำให้ไม่อาจ

โอนเงิน ให้ทันทีและต้องนำเงินไปฝากเข้าบัญชีธนาคารส่วนตัวเอาไว้ก่อน ตนจึงไม่มีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามที่ถูกกล่าวหา

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการงานกองทุนมหาวิทยาลัย โดยเป็นผู้เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุน เพื่อนำส่งนักวิจัย จึงถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีโดยตรง การที่ผู้ฟ้องคดีเบิกเงินจากกองทุนไปแล้ว และจ่ายเงิน ให้ ดร. ส. โดยวิธีนำเข้าบัญชีเงินฝากของ ดร. ส. แต่ไม่จ่ายให้ รองศาสตราจารย์ ภ. กลับนำเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวในวันเดียวกัน โดยระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยกองทุนมอ. เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. 2532 และระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2535 ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัวได้ จึงถือว่าการนำเงินราชการฝากเข้าพักไว้ในบัญชีส่วนตัว เป็นการดำเนินการนอกเหนือจาก ที่ระเบียบกฎหมายกำหนด

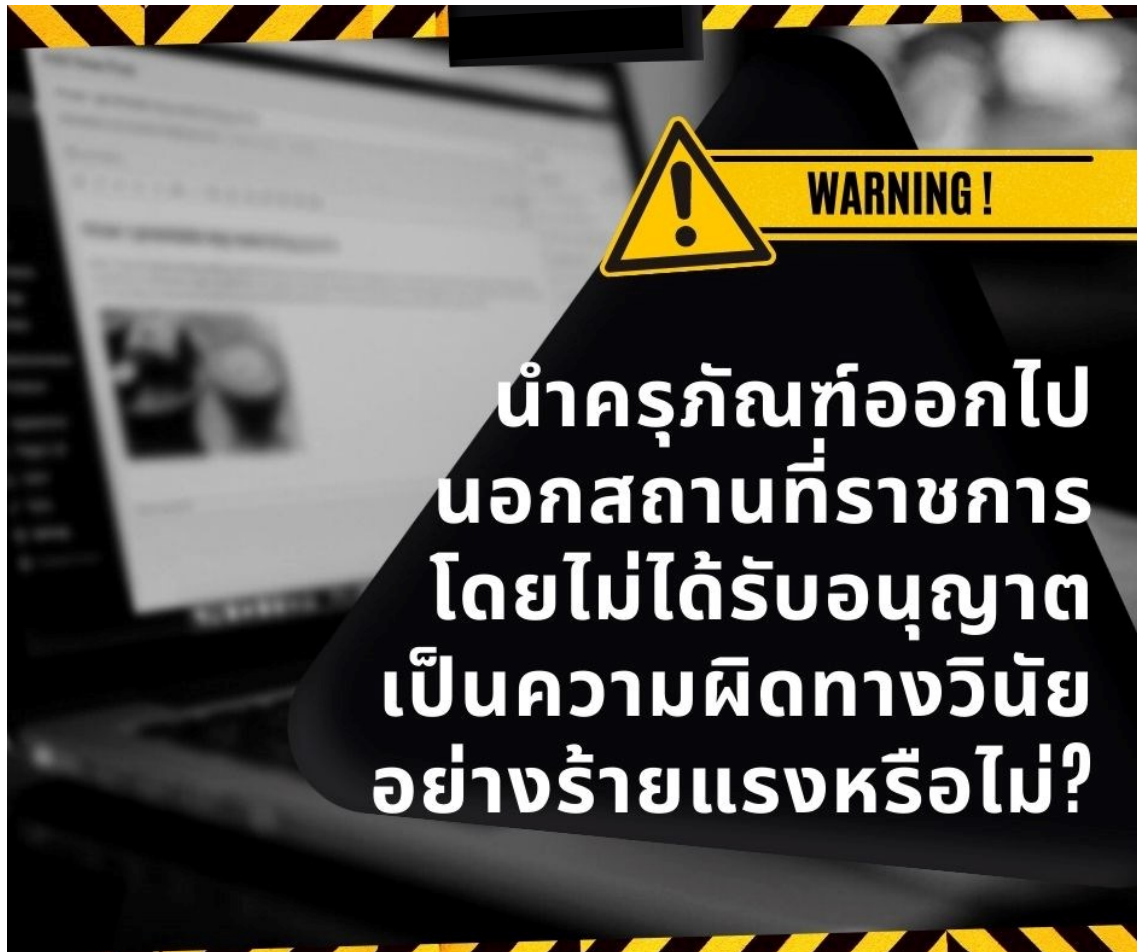
การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้ความพยายามติดตามหรือสอบถามเลขที่ บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. เพื่อจะรับนำเงินเข้าบัญชี ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรจะต้องติดต่อประสานงานขอข้อมูลโดยเฉพาะเลขที่บัญชีของผู้ขออนุมัติเงิน ก่อนจะดำเนินการเบิกเงินยืมเพื่อจัดส่งให้นักวิจัยแต่ละราย และหากยังไม่ทราบเลขที่บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. จะต้องเก็บรักษาเงินที่ไม่อาจจ่ายได้โดยวิธีนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนไว้ก่อน เพื่อรอสอบถามเลขที่บัญชีเงินฝากให้ทราบแน่ชัด หรืออาจใช้วิธีซื้อตั๋วแลกเงินหรือเช็คเชียร์เช็คของธนาคารสั่งจ่ายในนามรองศาสตราจารย์ ภ. แล้วจัดส่งไปยังสถานที่ทำงานหรือโทรศัพท์ติดต่อ สอบถามเลขที่บัญชีจากรองศาสตราจารย์ ภ. ตามหมายเลขโทรศัพท์ ที่ระบุไว้ในคำขออนุมัติยืมเงินได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ แต่กลับนำเงินเข้าบัญชีส่วนตัวและนำไปใช้ประโยชน์นานถึง 56 วัน จนกระทั่งถูกทวงถาม จึงได้นำเงินเข้าบัญชีให้แก่ รองศาสตราจารย์ ภ. ในวันเดียวกับที่ถูกทวงถาม ย่อมแสดงให้เห็นถึง เจตนาที่แท้จริงของผู้ฟ้องคดี ทั้งงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของกองทุนเป็นงานส่วนพิเศษที่ได้มีปริมาณงานที่มากจนเกินภาระที่ผู้ฟ้องคดีจะปฏิบัติให้แล้วเสร็จเรียบร้อยได้ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีจบการศึกษาเกี่ยวกับการเงินการบัญชีและดำรงตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ระดับ 6 มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี ย่อมต้องเป็น ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเบิกจ่ายเงินในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี พฤติการณ์การนำเงินเข้าฝากในบัญชีส่วนตัว และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ในช่วงเวลาดังกล่าวหลายครั้ง ทำให้รองศาสตราจารย์ ภ. ไม่ได้รับเงินไปใช้ในโครงการวิจัย ทำให้เกิดความเสียหายแก่ รองศาสตราจารย์ ภ. และทางราชการ จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นการความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 39 วรรคสาม

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ดังนั้น
คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 334/2557

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ มีอยู่ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ดำเนินการจัดทำ 5 ส. ภายในสำนักงาน โดยผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ทำลายเอกสารหลักฐานที่ไม่ใช้แล้ว และเก็บรวบรวมครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพเพื่อปลดระวางตามขั้นตอนของทางราชการ ในวันเสาร์ซึ่งเป็นวันเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีและหลานสาวก็ได้เข้าไปทำ 5 ส. พร้อมกับข้าราชการและลูกจ้างคนอื่น ๆ โดยผู้ฟ้องคดีอาศัยจังหวะที่ไม่มีใครเห็น นำคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง จอคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 จอ และแป้นพิมพ์ จำนวน 2 ชุด พร้อมทั้งเสียบัดไปได้ออกนอกสำนักงานโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ใด เมื่อเรื่องแดงขึ้นเพราะมีการตรวจดูกล้องวงจรปิดย้อนหลัง ผู้ฟ้องคดียอมรับกับผู้บังคับบัญชาว่าตนได้นำทรัพย์สินของทางราชการหรือสิ่งของดังกล่าวออกไปจริง โดยอ้างว่าเพราะคอมพิวเตอร์มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการรักษามารดาที่ตนต้องการเก็บเอาไว้ แต่ไม่สามารถโอนถ่ายข้อมูลได้ด้วยตนเอง จากนั้นผู้ฟ้องคดีก็นำทรัพย์สินดังกล่าวมาคืน แต่ทว่า คืนแล้วแต่เรื่องยังไม่จบนะซีครับ ... เพราะภายหลังจากหัวหน้าหน่วยงานได้รับรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง จึงได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85 (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ

พิทักษ์ระบบคุณธรรม ซึ่งต่อมาคณะกรรมการฯ ได้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุด พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้จัดทำ 5 ส. จึงมีหน้าที่เพียงรวบรวมคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้แล้ว เก็บไว้เพื่อรอนำส่งพัสดุดัดเป็นครุภัณฑ์เสื่อมสภาพต่อไป รวมถึงดูแลจัดเก็บหรือทำลายเอกสารโดยการคัดแยกกระดาษเสียเพื่อนำไปทำลาย และจัดเก็บอุปกรณ์สำนักงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่าง จำนวน 2 เครื่องออกไปจากอาคารสำนักงานในวันหยุดราชการโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งแม้จะเป็นคอมพิวเตอร์เก่าที่ปลดระวางและมิได้ใช้ประโยชน์แล้วก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จะนำทรัพย์สินของทางราชการออกไปโดยไม่มีเหตุอันควร และไม่อาจอ้างว่าเป็นการกระทำโดยถือวิสาสะและเป็นความคิดชั่ววูบเพื่อนำไปถ่ายโอนข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลจากการทำงานออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีรับราชการมาเป็นเวลา 27 ปี ย่อมต้องทราบหลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติภายในหน่วยงานเป็นอย่างดี หากต้องการเพียงถ่ายโอนข้อมูล ก็ควรต้องติดต่อกับฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในวันทำการปกติ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินการถ่ายโอนข้อมูลให้ จึงไม่มีเหตุผลและความจำเป็นใดที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำคอมพิวเตอร์ออกไปในวันหยุดราชการ นอกจากจะไม่ต้องการให้ผู้ใดรู้เห็นพฤติกรรมดังกล่าวของตนเท่านั้น

ในส่วนที่อ้างว่า เมื่อผู้บังคับบัญชากลับจากปฏิบัติราชการต่างประเทศแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็ได้รายงานเรื่องดังกล่าวด้วยตนเองและนำคอมพิวเตอร์มาคืนเรียบร้อยแล้วนั้น ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยระบุว่า ผู้ฟ้องคดีทราบว่าการเปิดดูภาพจากกล้องวงจรปิดในการมาทำ 5 ส. ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้ไปแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องดังกล่าวด้วยตนเอง อันแสดงให้เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าไปปรับสภาพต่อผู้บังคับบัญชานั้น เป็นเพราะผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่าการเปิดดูภาพจากกล้องวงจรปิด จึงต้องไปแจ้งความจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบ พร้อมทั้งนำคอมพิวเตอร์มาส่งคืน การกระทำความผิดดังกล่าวจึงมิได้เกิดจากความสำนึกผิดโดยแท้จริง และแม้ผู้ฟ้องคดีจะนำคอมพิวเตอร์มาคืนครบถ้วน ก็มีอาจลบล้างความผิดได้ ในกรณีนี้ จึงเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 82 (10) ประกอบกับมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษสถานเบาที่สุดตามที่กฎหมายให้อำนาจและเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ขาดราชการโดยขัดแย้งติดต่อกัน เกินกว่า 15 วัน ผู้บังคับบัญชา มีอำนาจลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

เรื่องราวในคดีนี้ มีข้อเท็จจริงว่า ดาบตำรวจนายหนึ่ง (ดาบตำรวจ ส.) ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดบ้านพักบุคคลสำคัญ ช่วงเวลา 08.00 นาฬิกา ถึง 16.00 นาฬิกา ตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน ต่อมา ดาบตำรวจ ส. ถูกกล่าวหาว่าไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ตั้งแต่วันที่ 6 ถึงวันที่ 22 มิถุนายน รวมเป็นเวลา 17 วัน เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการว่าเมื่อหัวหน้าชุดตรวจไปตรวจ ณ จุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญ ไม่พบดาบตำรวจ ส. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าว ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ได้ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการของหัวหน้าชุดตรวจ ซึ่งได้ไปตรวจและไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจนายอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเดียวกับดาบตำรวจ ส. ซึ่งต่างยืนยันว่าไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่

ประกอบกับดาบตำรวจ ส. ไม่มีพยานหลักฐานมายืนยันว่าตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายในวันดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาพยานเอกสารและพยานบุคคลแล้วเห็นว่า ดาบตำรวจ ส. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา 79 (2) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และไม่สามารถติดต่อหรือติดตามตัวได้ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้รายงานผลต่อผู้บังคับการตำรวจนครบาลซึ่งพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ดาบตำรวจ ส. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ตร. แต่ ก.ตร. ไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดาบตำรวจ ส. เห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก่อนและตนมิได้ขาดราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน วันที่ไม่มาปฏิบัติราชการเนื่องจากเจ็บป่วย และได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีอำนาจวินิจฉัยหรือให้ความเห็นใด ๆ ตามกฎหมาย เพราะมีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไปเท่านั้น และหากแม้ว่าตนจะได้กระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง โทษก็ไม่ควรถึงกับไล่ออกจากราชการ ดาบตำรวจ ส. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ในประเด็นที่ว่า ดาบตำรวจ ส. ละทิ้งหน้าที่ในคราวเดียวกันติดต่อกันเกิน 15 วันหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและรับฟังพยานบุคคลโดยรอบคอบและเหมาะสมแล้ว โดยได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันราชการซึ่งหัวหน้าชุดตรวจไม่พบผู้ฟ้องคดีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าวในวันที่ได้รับมอบหมาย และได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหัวหน้าชุดตรวจซึ่งมีบันทึกข้อความรายงานต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลเกี่ยวกับการเดินทางไปตรวจสอบกำลังและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่รักษาการณ์ที่บ้านพักบุคคลสำคัญดังกล่าว พบว่าผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และได้สอบปากคำพยานบุคคลที่เป็นข้าราชการตำรวจหลายนายซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเช่นกันว่า เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้วได้อยู่รอผู้ฟ้องคดีแต่ไม่พบผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติหน้าที่โดยพยานบุคคลทุกรายต่างยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนผู้ฟ้องคดีเองก็ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่าตนได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจจริง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคล

สำคัญตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ 6 ถึงวันที่ 22 มิถุนายน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน

นอกจากนี้ในส่วนเหตุผลที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ขาดราชการเพราะตนเจ็บป่วย และได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชารับทราบแล้วนั้น ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานว่าได้แจ้งด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาคนใดรับทราบ และไม่มีพยานบุคคลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามายืนยันว่าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งถึงสาเหตุของการขาดราชการดังกล่าว ประกอบกับผู้ฟ้องคดีบรรจุเข้ารับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลาเป็นอย่างดี หากผู้ฟ้องคดีป่วยจริงก็ต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้ และควรดำเนินการขอใบรับรองจากแพทย์ผู้ทำการรักษามาแสดงต่อผู้บังคับบัญชาว่าตนป่วยจริง พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ประเด็นที่ว่า การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา 87 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้ ซึ่งข้อ 3 ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. 2547 กำหนดว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ถือเป็นการผิดวินัยที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรือตรวจสอบก็ได้ ทั้งนี้เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทำการสืบสวนแล้วเห็นว่า การละทิ้งหน้าที่ราชการของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ดังนั้น ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจึงมีอำนาจลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก

ในประเด็นที่ว่า คำสั่งลงโทษทางวินัยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา 90 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดกรณีข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก เมื่อข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการ

สืบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลา 17 วัน และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ติดตามผู้ฟ้องคดีให้มารายงานชี้แจงกรณีที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งได้มีการติดตามผู้ฟ้องคดีมาหลายวันทั้งที่พักและทางโทรศัพท์แต่ก็ไม่สามารถติดตามได้ อันแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาในการดูแลบ้านพักบุคคลสำคัญอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการการที่ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 (4) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้ใช้อำนาจตามมาตรา 90 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สั่งลงโทษไล่ออกจากราชการหลังจากที่ได้ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการพิจารณาลงโทษของกองบังคับการตำรวจนครบาลตามมาตรา 90 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว จึงเป็นการออกคำสั่งภายในขอบเขตอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. 43/2562

กองการเจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ข้าราชการถูกจับ
ข้อหาเล่นไฮโล
แม้คดีอาญา
จะลงโทษปรับ
แต่ความผิดทางวินัย
ถึงขั้นไล่ออก

เรื่องมีอยู่ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำรวจ ได้ถูกจับกุมในข้อหาร่วมกันลักลอบเล่นการพนัน (ไฮโล) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยขณะถูกจับได้แจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นเท็จ ต่อเจ้าพนักงานที่เข้าจับกุม ต่อมาศาลจังหวัดได้พิพากษาลงโทษปรับผู้ฟ้องคดี ส่วนในทางวินัยนั้น จังหวัดได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีนั้น ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจพุทธศักราช 2477 จึงต้องนำบทบัญญัติ ในหมวด 4 วินัยและการรักษาวินัย หมวด 5 การดำเนินการทางวินัย และหมวด 7 การอุทธรณ์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งการเล่นการพนัน (ไฮโล) พนันเอาทรัพย์สินกัน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 (ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดข้อพิพาท)

เมื่อได้พิจารณาถึงพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้แจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นเท็จ ซึ่งผู้ฟ้องคดี เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมต้องทราบเป็นอย่างดีว่าเมื่อเจ้าพนักงานทำการจับกุม ผู้ถูกจับกุมจะต้องแจ้งชื่อตัวและชื่อสกุล ตามความเป็นจริง ประกอบกับปรากฏตามบันทึก การจับกุมว่าผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพ และได้ลงชื่อรับทราบ บันทึกการจับกุมไว้แล้ว และต่อมาในชั้นการพิจารณาของศาลจังหวัดก็ให้การรับสารภาพ คำให้การของผู้ฟ้องคดี และคำพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวจึงเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักเชื่อถือได้และย่อมมีผลผูกพันผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ หากผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้สืบสวนหาข่าวจริง ก็น่าจะ รายงานเหตุให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบเพื่อหาทางช่วยเหลือในทันทีทันใดขณะถูก จับกุม แต่กลับมารายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในภายหลัง และแม้ผู้ฟ้องคดีจะอุทธรณ์ อ้างว่าได้รับคำสั่งด้วยวาจาจากผู้บังคับบัญชาให้ไปปฏิบัติหน้าที่หน่วยปฏิบัติการพิเศษ เพื่อสืบสวนหาข่าว และการแจ้งชื่อตัวและชื่อสกุลอันเป็นเท็จหรือปกปิดชื่อตัวและชื่อสกุลที่ แท้จริงก็เพื่อปกปิดสถานภาพที่แท้จริงของตนเองเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาข่าวก็ตาม ก็เป็นเพียงการกล่าวอ้างพยานบุคคลซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอันเป็นการขัดแย้งกับคำให้การ รับสารภาพของผู้ฟ้องคดีในคดีอาญาเดิมโดยสิ้นเชิง กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาร่วมเล่น การพนันผิดกฎหมาย ซึ่งถือเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โดยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ ผู้กระทำผิดวินัย และมีหนังสือที่ ตร. 0522.41/7366 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2538 แจ้งให้ผู้มี อำนาจพิจารณาลงโทษทางวินัยถือเป็น แนวทางในการพิจารณาซึ่งระดับการลงทัณฑ์ (โทษ) ข้าราชการตำรวจแนบท้ายหนังสือดังกล่าว ลำดับที่ 7 ความผิดเกี่ยวกับการพนัน 7.3 เป็นผู้ เล่นการพนันผิดกฎหมาย (1) เล่นการพนันประเภทที่ไม่สามารถอนุญาตให้เล่นได้ ตามกฎหมาย ระดับทัณฑ์คือ ไล่ออกดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบด้วย กฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 25/2558

ล่องละเมิดทางเพศ ต่อศิษย์ ...ผิดวินัยร้ายแรง ไล่ออกสถานเดียว!!

คดีนี้มีข้อเท็จจริงว่า นายผลเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ได้ชักชวนเด็กนักเรียนไปเที่ยวงานวัดที่ต่างจังหวัด และในวันดังกล่าว นายผลออกอุบาย เพื่อที่จะได้แยกไปอยู่กับเด็กหญิงคนหนึ่งตามลำพัง หลังจากวันนั้น นายผลถูกร้องเรียนกล่าวหาว่ามีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับเด็กหญิงในโรงเรียน จากการสอบสวนทางวินัย ได้ข้อมูลว่าเด็กหญิงรายนั้น ยอมรับกับผู้ปกครองว่า ได้มีเพศสัมพันธ์กับนายผลจริง โดยเพื่อนสองคน ที่ไปด้วยกัน ก็ยืนยันว่านายผลได้ชวนเพื่อนแยกออกไปตามลำพังและปล่อยให้พวกตนรออยู่หลายชั่วโมง ผู้บังคับบัญชาจึงมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยปลดนายผลออกจากราชการ นายผลจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งพิจารณาแล้วให้ยกอุทธรณ์ และให้เพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการ นายผลเห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดี มีความสัมพันธ์ในทางคู่สารกับผู้เสียหายถึงขั้นได้เสียจริง การที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการครู ซึ่งเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไป จึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี แต่ผู้ฟ้องคดีหาได้กระทำเช่นนั้นไม่ พฤติการณ์ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงฐานกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 94 วรรคสอง และวรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และเมื่อเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียนผู้เป็นศิษย์ จึงไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ โดยตามมาตราฐานการพิจารณาโทษที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดไว้ ให้ไล่ออกจากราชการ

ดังนั้น การมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณายกอุทธรณ์และมีมติเพิ่มโทษจากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 457/2560

ครูสั่งให้นักเรียน ขายสินค้าแลกคะแนน เป็นการกระทำ ที่เลื่อมเสียเกียรติ และเป็นความผิดทางวินัย

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครู สังกัด วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น ผู้ฟ้องคดีได้ให้นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการกับตน จำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์ โดยให้นักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์คนละ 5 ใบ จำหน่ายใบละ 20 บาท หากนักศึกษาจำหน่ายบัตรทั้ง 5 ใบหมด จะได้ 10 คะแนน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ตกลงกับนักศึกษาว่า ถ้าจำหน่ายไม่หมดคะแนนจะลดลง เช่น ถ้าจำหน่ายได้ 4 ใบ จะได้ 8 คะแนน เป็นต้น ซึ่งมีนักศึกษาบางรายไม่สามารถจำหน่ายบัตรได้หมดหรือจำหน่ายได้ในราคา 10 บาท นักศึกษาส่วนใหญ่จึงต้องซื้อบัตรไว้เองเพื่อแลกกับคะแนนที่จะได้รับ ใบละ 2 คะแนน ทำให้นักศึกษาได้รับความเดือดร้อน

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงขึ้นมาสืบสวนในเรื่องนี้ และเห็น พฤติกรรมดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว จึงสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน จำนวน 1 ขั้น

ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว แต่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีมติยกอุทธรณ์ จึงนำมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้พิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน และคืนสิทธิอื่นอันควรได้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย

การที่ผู้ฟ้องคดีให้นักศึกษาจำหน่ายบัตรชมภาพยนตร์เพื่อแลกกับคะแนน แม้จะเป็นความจริงตามที่อ้างว่า นำเงินมาซื้ออุปกรณ์การสอน ก็ไม่ได้มีผลทำให้ไม่เป็นความผิดวินัย เพราะไม่มีระเบียบกฎหมายให้กระทำได้ กรณีจึงเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการ เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนอันทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการประพฤติชั่วตาม มาตรา 98 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

การที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัย จึงมีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ข้าราชการครูคนดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 100 ประกอบกับมาตรา 134 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2557 นั้น จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี พิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 465/2558

"...ข้าราชการมีความสัมพันธ์
กับสามีหรือภรรยาผู้อื่น
แม้ไม่ปรากฏพยานหลักฐาน
ที่ชัดเจนก็ตาม ก็ถือว่าเป็น
ผู้ประพฤติชั่วร้ายแรง
เป็นการกระทำผิดวินัย
อย่างร้ายแรง..."

เรื่องนี้ มีข้อเท็จจริงว่า นายสมชาย ข้าราชการครูในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ได้ถูกนายสมรักซึ่งเป็นผู้บริหารของโรงเรียนอีกแห่งหนึ่ง ร้องเรียนว่า แอบไปมีความสัมพันธ์ในทางชู้สาวกับภรรยาของตน ซึ่งเคยเป็นนักเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นายสมชายสอน จนเป็นเหตุให้ครอบครัวต้องแตกแยก ทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงขึ้น โดยนายสมรักให้การว่า ในคืนที่ภรรยาของตนกลับบ้านดึกผิดปกติตนได้พยายามคาดคั้นจนภรรยายอมรับว่า ได้ไปอยู่และมีความสัมพันธ์กับนายสมชาย และหลังจากนั้นภรรยาของตนก็ทำบันทึกสัญญาว่าจะประพฤติตนใหม่ โดยเลิกติดต่อกับนายสมชายต่อหน้านายอำเภอ แต่สุดท้ายทั้งคู่ก็ได้ไปจดทะเบียนหย่ากันโดยให้เหตุผลว่า สาเหตุเกิดจากภรรยาไปมีความสัมพันธ์กับชายอื่น นอกจากนี้นายสมรักให้การอีกว่า เมื่อ 3 ปีก่อนก็ได้เคยเกิดเหตุเช่นนี้มาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ในตอนนั้นภรรยาและมารดาของนายสมชายได้ขอเจรจาโดยจ่ายเงินให้ 80,000 บาท เพื่อให้ตนยุติเรื่องร้องเรียน ซึ่งตนก็ได้ตกลงรับเงินดังกล่าว ส่วนนายสมชายให้การว่าไม่เคยมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับภรรยาของนายสมรัก ตามข้อกล่าวหา ซึ่งในวันที่ภรรยาของนายสมรักกลับบ้านดึกนั้น ตนได้ไปพักอยู่ที่บ้านเพื่อน มิได้อยู่กับภรรยาของนายสมรักแต่อย่างใด อีกทั้งนายสมรักต้องการที่จะเรียกร้อยเงินจากตนอีก แต่ตนไม่ยอมตกลงด้วย ส่วนเงินที่เคยจ่ายให้กับนายสมรักไปนั้น

ก็เนื่องมาจากการดาของตนเกรงว่าจะเสื่อมเสียชื่อเสียงในเรื่องที่ถูกกล่าวหา แม้จะไม่ใช่ความจริงก็ตาม

คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่ชัดเจนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทั้งคู่ แต่ก็มีมูลพอที่จะเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสองมีความสัมพันธ์กันเชิงชู้สาวจริง โดยจากพยานแวดล้อมที่มารดาและภรรยาของนายสมชายยอมจ่ายเงินให้แก่นายสมรักเมื่อ 3 ปีก่อน อีกทั้งต่อมานายสมรักและภรรยาก็ได้จดทะเบียนหย่ากันจริง แต่หลังจากหย่ากันแล้วนายสมรักและภรรยายังมีการติดต่อไปมาหาสู่กันอยู่ จึงถือได้ว่าครอบครัวยังไม่แตกแยก นายสมชายจึงมีความผิดทางวินัยฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 สมควรลงโทษลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น ซึ่งหลังจากที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่า จากพยานแวดล้อมพยานบุคคลเป็นเครื่องยืนยันว่านายสมชายมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับภรรยาของนายสมรักผู้กล่าวหาจริง จนเป็นเหตุให้ต้องไปจดทะเบียนหย่าอันทำให้ครอบครัวต้องแตกแยก จึงถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มีคำสั่งลงโทษปลดนายสมชายออกจากราชการ นายสมชาย ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และต่อมาถูกยกอุทธรณ์ จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อให้ศาลปกครองมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าว โดยอ้างว่าคำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่รับฟังและพยานหลักฐานทั้งหมดแล้ว เชื่อได้ว่านายสมชายมีความสัมพันธ์กับภรรยาของนายสมรักจริง ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม อันถือได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ส่วนที่ว่าครอบครัวของนายสมรักจะแตกแยกจริงหรือไม่นั้น ไม่ใช่ประเด็นอันเป็นสาระสำคัญที่ต้องพิจารณา ดังนั้นการ กระทำของนายสมชายจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 432/2553

ตัวอย่างคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณ

จัดทำโดย

คลินิกจริยธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มกราคม, 2567

ที่ตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เลขที่ 85 ถนนสกลมารค
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา อธิการบดี

คณะทำงาน

1. นายอรรถพงศ์ กาวาฬ รองอธิการบดีฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์
2. ผศ.ดร.ปรีชา บุญจูง รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
3. นางพนมศรี เลิศศุภวิทยนภา ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
4. นางอมร วิชัยวงศ์ หัวหน้าสำนักงานพัฒนานักศึกษา
5. นายณัฐชนนท์ ไสสิงห์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
6. นายชาติชาย เมาสีชาติ นิติกรปฏิบัติการ
7. ว่าที่ ร.ต.ศรัณยู ไสสิงห์ นิติกรปฏิบัติการ

เว็บไซต์ <https://www.ubu.ac.th/web/personnel>
อีเมล personnel_ubu@ubu.ac.th
โทรศัพท์ 045-353085